

Na osnovu člana 5. stav (1) tačka h) i člana 19. stav (1) tačka c) Zakona o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 75/17) i člana 138. stav (3), 164. i 248. Zakona o bankama ("Službene novine Federacije BiH", broj: 27/17), Upravni odbor Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 08.11.2017. godine donosi

ODLUKU
O SUPERVIZIJI BANAKA I POSTUPCIMA AGENCIJE ZA BANKARSTVO
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Predmet odluke

- (1) Ovom odlukom se pobliže uređuju uslovi i način provođenja kontrole i nadzora (supervizija), izricanje supervizorskih mjera te obaveze organa banke tokom i nakon supervizije koju obavlja Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija).
- (2) Agencija, u skladu sa odredbama Zakona o bankama (u daljem tekstu: Zakon), drugim zakonima i propisima donesenim na osnovu Zakona, vrši nadzor bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi i može izvršiti kontrolu bilo kojeg člana bankarske grupe u skladu sa Zakonom.
- (3) Ovom odlukom se detaljnije određuje i postupanje ovlaštenih lica za nadzor Agencije u provođenju nadzora banaka i poduzimanju mjera.
- (4) Osnovni ciljevi supervizije koju obavlja Agencija su održavanje povjerenja u bankarski sistem u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija BiH), očuvanje njegove sigurnosti i stabilnosti i zaštita deponenata.
- (5) Odredbe ove odluke primjenjuju se na superviziju banaka sa sjedištem u Federaciji BiH, organizacione dijelove banke sa sjedištem izvan Federacije BiH a koje posluju u Federaciji BiH, supsidijarnih lica i predstavništva stranih banaka registriranih u Federaciji BiH, koje su predmet supervizije u skladu sa Zakonom.
- (6) Na postupke nadzora primjene drugih zakona koje Agencija obavlja nad bankama na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ove odluke.

Član 2.

Obim i zadaci supervizije

- (1) U skladu sa Zakonom i Zakonom o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine koji propisuje status, nadležnosti i mandat Agencije, Agencija pri obavljanju supervizije provjerava zakonitost, kvalitet, efikasnost, stabilnost i sigurnost poslovanja banke, uključujući korporativno upravljanje, organizaciju, strategije, politike, postupke i procedure koje je banka donijela radi usklađivanja poslovanja s propisima, standardima opreznog poslovanja i dobrim praksama.
- (2) Agencija ocjenjuje rizike kojima banka jest ili bi mogla biti izložena i to utjecaj rizika banke na bankarski sistem i rizike koji su utvrđeni kroz testiranja otpornosti banke na stres, uzimajući u obzir prirodu, obim i kompleksnost poslova banke.
- (3) Kada na osnovu supervizije Agencija za pojedinu banku to ocijeni potrebnim, provodit će pojačanu superviziju, između ostalog i na način da će:
 - a) povećati broj i učestalost neposrednih nadzora banke,
 - b) imenovati savjetnika u skladu s odredbama Zakona,
 - c) zatražiti dodatno ili učestalije izvještavanje Agencije od strane banke,

- d) obavljati dodatne ili učestalije provjere operativnih, strateških ili poslovnih planova banke,
 - e) obavljati superviziju pojedinog segmenta poslovanja i postojećih potencijalnih rizika.
- (4) Prilikom obavljanja supervizije, Agencija provjerava i ocjenjuje:
- a) finansijsko stanje banke, uključujući solventnost, kvalitet aktive, likvidnost i finansijski rezultat,
 - b) kvalitet upravljanja u banci, sistem upravljanja rizikom i sistem unutrašnjih kontrola,
 - c) date kredite, akreditive, garancije, kao i emitirane vrijednosne papire u pogledu usklađenosti sa važećim propisima,
 - d) instrumente osiguranja i jemstva primljena po osnovu datih kredita i blagovremenost otplate obaveza od dužnika,
 - e) poštivanje limita koncentracije i proces utvrđivanja, praćenja i kontrole koncentracije izloženosti,
 - f) poštivanje standarda u pogledu dozvoljenih nivoa rizika u bankarskom poslovanju koje propiše Agencija, upravljanje rizicima u obavljanju bankarskih poslova, uključujući prilagođavanje procesa utvrđivanja i praćenja rizika, kao i izvještavanje o rizicima,
 - g) procjenu stanja, održavanje i analizu kapitala banke,
 - h) druge bitne parametre koji utječu na redovno poslovanje, uspješnost i stabilnost banke, te poštivanje zakonskih i propisa Agencije.
- (5) Aktivnosti Agencije u primjeni svojih zakonom propisanih ovlaštenja zasnivaju se na Osnovnim načelima za efikasnu superviziju banaka i standardima koje utvrđuje Bazelski komitet za superviziju banaka i primjenjivim direktivama Evropske unije zasnovanim na tim načelima i standardima.

Član 3.

Plan supervizije

- (1) Agencija će u skladu s obimom supervizije iz člana 139. Zakona, najmanje jednom godišnje donijeti plan supervizije banaka.
- (2) Plan supervizije iz stava (1) ovog člana sadrži:
- a) opis načina na koji će Agencija obavljati superviziju i načina na koji će rasporediti resurse kojima raspolaže,
 - b) identifikaciju banaka za koje Agencija planira provesti pojačanu superviziju i
 - c) određivanje mjesta provođenja supervizije.
- (3) Plan supervizije uključuje:
- a) banke kod kojih rezultati stres testova ili rezultati supervizije i ocjene prema članu 139. Zakona ukazuju na značajne rizike mogućeg pogoršanja finansijskog položaja i finansijske stabilnosti banke ili ukazuju na kršenja zakonskih odredbi o poslovanju,
 - b) banke koje su sistemski značajne za finansijski sistem i
 - c) druge banke za koje Agencija ocijeni da je potreban neposredan nadzor.

II. NAČIN OBAVLJANJA SUPERVIZIJE

Član 4.

Vrste nadzora

- (1) Agencija obavlja superviziju poslovanja banaka:
- a) obavljanjem posrednog nadzora,
 - b) obavljanjem neposrednog nadzora nad poslovanjem banke,
 - c) nalaganjem supervizorskih mjera i
 - d) izdavanjem mišljenja, odobrenja, saglasnosti i procjenjivanjem banke u skladu sa Zakonom.

- (2) Agencija je dužna da osigura da se supervizija iz stava (1) ovog člana obavlja kontinuirano, što znači redovno postupanje u skladu sa članom 5. ove odluke i periodičnim i/ili povremenim nadzorom iz člana 7. ove odluke, i da se na osnovu praćenja svih relevantnih podataka periodično analizira poslovanje svake banke.
- (3) Agencija će se pri utvrđivanju učestalosti i intenziteta obavljanja supervizije neposrednim nadzorom iz člana 7. ove odluke za pojedinu banku rukovoditi stepenom nepravilnosti i/ili nezakonitosti utvrđenih posrednim nadzorom banke iz člana 5. ove odluke, veličinom i značenjem banke za bankarski sistem u Federaciji BiH te vrstom, obimom i složenosti poslova koje banka obavlja kao i načelom srazmjernosti.
- (4) U okviru kontinuiranog praćenja poslovanja banaka, Agencija može da održava sastanke i komunicira sa upravom banke, eksternim revizorima, rukovodiocima organizacionih jedinica kontrolnih funkcija, a prema potrebi i sa nadzornim odborom banke.

Član 5.

Posredni nadzor

- (1) Posredni nadzor nad poslovanjem banke obavljaju radnici Agencije (u daljem tekstu: ovlaštenici po zaposlenju).
- (2) Posredni nadzor poslovanja Agencija vrši prikupljanjem i analizom izvještaja, dokumentacije i informacija, kontinuiranim praćenjem poslovanja banaka i drugih lica koja su prema odredbama Zakona i propisa donesenih na osnovu istog, ili drugih zakona i propisa donesenih na osnovu tih drugih zakona dužna izvještavati Agenciju.
- (3) Izvještaji i informacije su propisani (godišnji, polugodišnji, tromjesečni i dr.) izvještaji koje banka dostavlja Agenciji, zatim izvještaji eksternih i internih revizora, korespondencija s bankom, informacije, izvještaji i izjave koje na zahtjev ovlaštenika po zaposlenju dostavi banka te druge dostupne informacije, izvještaji i obavijesti vezani za banku.

Član 6.

Ovlaštena lica za obavljanje neposrednog nadzora

- (1) Neposredni nadzor nad poslovanjem banke obavljaju radnici Agencije na osnovu ovlaštenja direktora Agencije (u daljem tekstu: ovlaštena lica).
- (2) Ovlaštenjem iz stava (1) ovog člana određuju se obim supervizije i period obuhvaćen supervizijom. Ako ovlašteno lice ocijeni nužnost proširenja nadzora izvan okvira utvrđenog postojećim ovlaštenjem, zatražit će od direktora Agencije dodatno ovlaštenje.
- (3) Izuzetno, za obavljanje zadataka u vezi s neposrednim nadzorom poslovanja banke direktor Agencije može ovlastiti ovlaštenog revizora, društvo za reviziju ili lice koje je po posebnim zakonima ovlašteno da daje stručna mišljenja (procjenitelji, vještaci i dr.).
- (4) Lica iz stava (3) ovog člana imaju jednaka ovlaštenja i odgovornosti kao i ovlaštena lica Agencije prilikom obavljanja zadataka povezanih sa neposrednim nadzorom poslovanja banke za koje ih je ovlastila Agencija.
- (5) U postupku neposrednog nadzora banke mogu učestvovati i ovlaštena lica drugog nadležnog regulatornog organa koji je ovlašten da kontroliše, odnosno nadzire poslovanje članova iste bankarske grupe u kojoj je i banka, u skladu sa sporazumom o saradnji zaključenim između Agencije i tog regulatornog organa.
- (6) Ovlaštena lica neposredni nadzor vrše radnim danom u toku radnog vremena, a kad je to zbog obima i prirode nadzora neophodno mogu ga vršiti i izvan radnog vremena.

Član 7.

Neposredni nadzor poslovanja

- (1) Neposredni nadzor Agencija vrši pregledom poslovanja banke u sjedištu ili izvan sjedišta banke u kojem banka, ili drugo lice po njenom ovlaštenju, obavlja bankarske poslove, kao i na drugim mjestima u slučajevima propisanim Zakonom, i to na način:

- a) pregledom knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga, pomoćnih i drugih evidencija i obračuna, finansijskih i drugih izvještaja koje je banka obavezna sastavljati, politika i ostalih internih akata te druge dokumentacije koja se odnosi na poslovanje banke, u pismenoj odnosno elektronskoj formi ili u obliku koji zahtijeva ovlašteno lice,
 - b) provjerom stručne, organizacione i tehničke opremljenosti banke,
 - c) pribavljanjem pismenih i usmenih objašnjenja od uprave, nadzornog odbora banke ili njenih radnika.
- (2) Banka je dužna da ovlaštenim licima omogući da izvrše kontrolu usklađenosti s propisima njenih poslovnih knjiga i druge dokumentacije, kao i informacione tehnologije i sisteme.
 - (3) Banka je dužna da imenuje svog predstavnika koji ovlaštenim licima pruža svu neophodnu pomoć za nesmetano vršenje neposrednog nadzora.
 - (4) Neposredni nadzor može obuhvatiti cjelokupno poslovanje ili određeni dio poslovanja banke.
 - (5) Tokom postupka nadzora, banka je dužna na zahtjev ovlaštenih lica osigurati:
 - a) pristup svim organizacionim dijelovima i prostorijama banke, uz poštovanje njenih sigurnosnih procedura,
 - b) zasebnu prostoriju za obavljanje poslova nadzora poslovanja,
 - c) originalnu dokumentaciju na uvid kao i kopije dokumenata koji su u vezi s predmetom kontrole,
 - d) neposrednu komunikaciju s rukovodiocima banke i zaposlenima u banci radi dobijanja neophodnih pojašnjenja.
 - (6) Članovi nadzornog odbora i uprave, prokuristi, ostali rukovodioci i radnici banke obavezni su ovlaštenom licu, na njegov zahtjev, dati i pismene odgovore na pitanja koja su važna za obavljanje supervizije, te ih adekvatnom dokumentacijom potvrditi.

Član 8.

Obavještenje o neposrednom nadzoru

- (1) Najkasnije petnaest dana prije početka neposrednog nadzora Agencija dostavlja banci obavještenje o nadzoru nad njezinim poslovanjem.
- (2) Obavještenje o neposrednom nadzoru, osim predmeta nadzora, sadržava podatke o planiranom početku nadzora, ime voditelja nadzora i popis dokumentacije i informacija koje je minimalno potrebno osigurati za pripremu i provođenje neposrednog nadzora te druge informacije nužne za obavljanje neposrednog nadzora.
- (3) Ako se u periodu pripreme i provođenja neposrednog nadzora koriste računarske aplikacije odnosno softveri (uključujući računarski potpomognute tehnike supervizije) koje zahtijevaju direktan pristup informacionom sistemu banke, obavijest o planiranom neposrednom nadzoru sadržat će i popis ovlaštenih lica koje će obaviti pripremu i provođenje, vremenski period u kojem banka treba osigurati pristup informacionom sistemu, resurse koje banka minimalno treba osigurati za omogućavanje pristupa informacionom sistemu, te druge informacije i dokumentaciju potrebnu za pripremu i provođenje neposrednog nadzora potpomognutom računarskim aplikacijama odnosno softverima.
- (4) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, Agencija može dostaviti obavještenje o neposrednom nadzoru najkasnije uoči početka obavljanja neposrednog nadzora, ukoliko se u suprotnom ne bi mogla postići svrha nadzora.

Član 9.

Zapisnik o nadzoru

- (1) Nakon obavljenoga neposrednog nadzora ovlaštena lica su dužna sačiniti zapisnik o obavljenoj superviziji, bez obzira na to jesu li provedenim nadzorom utvrđene nezakonitosti ili nedostaci i slabosti u poslovanju banke.
- (2) Dan završetka neposrednog nadzora je posljednji dan obavljanja nadzora u prostorijama banke.

- (3) Izuzetno, ukoliko banka dostavi dodatnu dokumentaciju i informacije koje smatra relevantnim za neposredni nadzor, nakon izlaska ovlaštenih lica iz prostorije banke, vremenski rok iz člana 10. ove odluke se može produžiti odlukom direktora Agencije u kojoj će se navesti vrijeme potrebno za adekvatnu provjeru dodatne dokumentacije i informacija, a u zavisnosti od obima dostavljene dokumentacije i informacija.
- (4) Nakon obavljenog posrednog nadzora ovlaštenici po zaposlenju sastavljaju zapisnik samo kad u postupku supervizije utvrde nepravilnosti i nezakonitosti u poslovanju banke, osim u slučaju kada je o tim nepravilnostima banka u pisanom obliku obavijestila Agenciju.
- (5) Izuzetno, Agencija može banci tokom posrednog nadzora izdati nalog i prije sačinjavanja zapisnika.
- (6) Postupak za izdavanje zapisnika i izricanje supervizorskih mjera nakon obavljenog posrednog nadzora obavlja se na identičan način kao i nakon obavljenoga neposrednog nadzora.

Član 10.

Dostava zapisnika

- (1) Ako ovlašteno lice Agencije prilikom vršenja neposrednog nadzora utvrdi nepravilnosti ili nezakonitosti, Agencija zapisnik o izvršenom nadzoru dostavlja banci u roku od 20 dana nakon posljednjeg dana obavljanja nadzora.
- (2) Direktor Agencije može zaključkom odrediti i drugi rok za dostavljanje banci zapisnik o nadzoru.
- (3) Banka ima pravo prigovora na zapisnik iz stava (1) ovog člana u roku od 15 dana od dana prijema istog.
- (4) Agencija može izuzetno i na zahtjev banke produžiti rok za dostavu prigovora na zapisnik, ali samo u slučajevima kada se nalazi iz zapisnika odnose na djelokrug rada nadzornog odbora.
- (5) Ako banka, u rokovima propisanim ovom odlukom, ne dostavi prigovor na zapisnik, odnosno na dopunu zapisnika ili svojim prigovorom osnovano ne ospori nalaze iz zapisnika, odnosno dopune zapisnika kojima su utvrđene nepravilnosti i slabosti u poslovanju, Agencija će banci izreći odgovarajuću mjeru propisanu Zakonom.
- (6) Zapisnik o obavljenom neposrednom nadzoru potpisuju ovlaštena lica, a zapisnik o obavljenom posrednom nadzoru potpisuju ovlaštenici po zaposlenju.

Član 11.

Dopuna zapisnika

- (1) U slučaju kada se razmatranjem prigovora banke na zapisnik utvrdi opravdanost prigovora koji u značajnoj mjeri mijenja činjenično stanje navedeno u zapisniku, ovlaštena lica su dužna da sačine dopunu zapisnika.
- (2) Dopuna zapisnika dostavlja se banci u roku od 15 dana od dana dostavljanja prigovora na zapisnik.
- (3) Na dopunu zapisnika banka ima pravo prigovora u roku od pet dana od prijema dopune zapisnika.

Član 12.

Obustava postupka nadzora

- (1) Ako u pojedinačnom postupku neposrednog nadzora nisu utvrđene nepravilnosti Agencija će sačiniti zapisnik i zaključkom obustaviti taj postupak.
- (2) Zaključak iz stava (1) ovog člana dostavlja se banci.

Član 13.

Prekid postupka

- (1) Kada se u toku neposrednog nadzora utvrdi da postoji prethodno pitanje čije raspravljanje nije u nadležnosti Agencije, postupak se prekida dok nadležni organ sporno pitanje ne riješi.

- (2) Agencija će sačiniti zapisnik i donijeti zaključak o prekidu postupka, ali samo u odnosu na pitanje koje je sporno, dok će u odnosu na ostala pitanja odnosno predmete kontrole nastaviti vršenje kontrole bez donošenja posebnog akta.
- (3) Ukoliko u toku neposrednog nadzora banka onemogućiti da se nadzor obavi u skladu sa članom 6. ove odluke, postupak će se prekinuti, te će Agencija sačiniti zapisnik i donijeti zaključak o prekidu postupka.
- (4) Smatra se da banka nije Agenciji omogućila da obavi nadzor i nije saradivala sa ovlaštenim licima Agencije ako nije postupila u skladu s članom 6. ove odluke, kao i u sljedećim slučajevima:
 - a) ako u određenom roku nije dostavila sve tražene podatke ni dokaze, a naročito podatke kojima je banka dužna da raspolaže prema zakonu, podzakonskim aktima ili standardima opreznog bankarskog poslovanja,
 - b) ako namjerno ili grubom nepažnjom dostavi podatke koji nisu tačni, odnosno nisu potpuni,
 - c) ako ovlaštenim licima ne osigura uslove neophodne za vršenje kontrole banke, odnosno ne osigura da ih ne ometaju zaposleni u banci i druga lica,
 - d) ako ne dostavi izvještaje koje je dužna da periodično dostavlja u skladu sa Zakonom ili podzakonskim aktima i ako ni na ponovljeni zahtjev Agencije u za to određenom roku ne dostavi tražene izvještaje ili podatke.
- (5) Zaključak iz st. (2) i (3) ovog člana se dostavlja banci, te ista može podnijeti žalbu u roku od 15 dana od dana dostavljanja zaključka drugostepenoj komisiji Agencije.

III. SUPERVIZORSKE MJERE

Član 14.

Vrste supervizorskih mjera

- (1) Ako Agencija utvrdi da je banka postupala suprotno odredbama Zakona, propisa Agencije ili drugih propisa, ili standardima opreznog bankarskog poslovanja, odnosno na drugi način koji ugrožava bonitet banke, poduzet će prema toj banci, u skladu s članom 150. i kriterijima propisanim u članu 156. Zakona, jednu od sljedećih mjera:
 - a) izdati pisano upozorenje,
 - b) izdati pisani nalog za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti, odnosno slabosti ili nedostataka u poslovanju,
 - c) izreći opomenu članu uprave,
 - d) poduzeti mjere rane intervencije,
 - e) pokrenuti procedure ocjene ispunjenosti uslova za pokretanje postupka restrukturiranja,
 - f) oduzeti dozvolu za rad, te pokrenuti postupak prinudne likvidacije ili donijeti odluku o podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka.
- (2) Agencija može u toku vršenja nadzora (neposrednog i posrednog) naložiti banci jednu ili više mjera za otklanjanje nepravilnosti i nezakonitosti ako ocijeni da je došlo do ozbiljnih kršenja propisa i poslovnih načela kojima se ugrožava ili može ugroziti finansijsko stanje ili likvidnost banke i interesi njenih deponenata, što zahtijeva poduzimanje hitnih mjera.
- (3) Obaveza banke za objavu ponude za preuzimanje, utvrđena zakonom kojim se uređuje preuzimanje dioničarskih društava, ne primjenjuje se ako sticalac stekne dionice banke prilikom povećanja osnovnog kapitala:
 - a) provođenjem mjera za otklanjanje nepravilnosti i nezakonitosti u poslovanju i mjera rane intervencije Agencije ili
 - b) konverzijom instrumenata kapitala banke, a koje banka može uzeti u obzir prilikom izračuna kapitala i koji su konvertovani u dionice kada su ispunjeni uslovi u skladu sa Zakonom.

- (4) Pravo izuzetka iz stava (3) ovog člana sticalac dionica banke može koristiti uz prethodnu saglasnost Agencije, samo ako ista ocijeni da je korištenje prava izuzetka u cilju očuvanja finansijske stabilnosti, o čemu Agencija obavještava Komisiju za vrijednosne papire.
- (5) Ako organizacioni dio banke sa sjedištem u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu pri obavljanju poslova na teritoriji Federacije BiH postupa suprotno odredbama Zakona i propisima Agencije, Agencija tom organizacionom dijelu banke izriče odgovarajuću mjeru nadzora.
- (6) Supervizorske mjere iz stava (1) ovog člana nalažu se i dostavljaju banci nakon isteka roka za prigovor banke na zapisnik o obavljenom nadzoru odnosno nakon isteka roka na prigovor na dopunu zapisnika.

Član 15.

Ocjena Agencije

- (1) Odluku o mjeri koju poduzima prema banci, Agencija donosi na osnovu:
 - a) težine utvrđenih nepravilnosti,
 - b) pokazane spremnosti i sposobnosti organa banke da otklone utvrđene nepravilnosti,
 - c) stepena kojim banka ugrožava finansijsku disciplinu i nesmetano funkcionisanje bankarskog sistema.
- (2) Kod ocjene težine nepravilnosti utvrđenih u poslovanju banke procjenjuju se naročito:
 - a) finansijski položaj banke,
 - b) stepen adekvatnosti kapitala u odnosu na preuzete rizike,
 - c) utjecaj učinjene nepravilnosti na budući položaj banke,
 - d) broj utvrđenih nepravilnosti i njihova međusobna zavisnost,
 - e) trajanje i učestalost učinjenih nepravilnosti,
 - f) zakonitost rada banke.
- (3) Kod ocjene pokazane spremnosti i sposobnosti organa banke da otklone utvrđene nepravilnosti procjenjuju se naročito:
 - a) sposobnost rukovodstva banke da identifikuje, vrednuje i nadzire rizike iz poslovanja banke i da upravlja tim rizicima,
 - b) djelotvornost sistema interne revizije i sistema internih kontrola u banci,
 - c) efikasnost u otklanjanju ranije utvrđenih nepravilnosti, a naročito u provođenju ranije izrečenih mjera,
 - d) stepen saradnje zaposlenika i organa banke sa ovlaštenim licima tokom kontrole.
- (4) Kod ocjene stepena kojim banka ugrožava finansijsku disciplinu i nesmetano funkcionisanje bankarskog sistema procjenjuje se značaj banke u finansijskom sistemu i njenog utjecaja na sistemski rizik.

Član 16.

Pisano upozorenje

- (1) Ako u toku vršenja supervizije (neposredne i posredne) utvrdi slabosti ili nedostatke koje nemaju značenje kršenja propisa, niti neposredno utječu na njeno finansijsko stanje, ali bi mogle imati takav utjecaj ako se ne otklone, Agencija može banci izdati pisano upozorenje da poduzme radnje i postupke za poboljšanja u poslovanju.
- (2) Pisanim upozorenjem obavezno se određuje odnosno ukazuje na utvrđene slabosti, nedostatke ili nedosljednosti u poslovanju, rok i način postupanja banke radi otklanjanja slabosti ili nedostataka u poslovanju banke i rok, odnosno dinamika kojom će banka izvještavati Agenciju o izvršavanju obaveza iz pisanog upozorenja.
- (3) Agencija kontroliše da li je banka otklonila utvrđene slabosti ili nedostatke poslije isteka roka iz stava (2) ovog člana, ili prije isteka roka ako dobije obavještenje banke da su nepravilnosti otklonjene.
- (4) Ako banka ne ispuni obaveze iz pisanog upozorenja u roku i na način utvrđen pisanim upozorenjem, Agencija može prema banci izreći novu mjeru iz člana 14. ove odluke.

Član 17.

Pisani nalog

- (1) Agencija donosi rješenje za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti, slabosti ili nedostataka u poslovanju te poduzimanje aktivnosti za poboljšanje sigurnosti i stabilnosti poslovanja banke, kojim izriče naloge i mjere u skladu sa čl. 152., 153. i 154. Zakona.
- (2) Rješenjem iz stava (1) ovog člana utvrđuje se način na koji će banka otkloniti utvrđene nepravilnosti i nezakonitosti, kao i rokovi u kojima će to učiniti i o tome obavijestiti Agenciju, te se isto dostavlja predsjedniku uprave banke i predsjedniku nadzornog odbora.
- (3) Predsjednik uprave banke obavezan je upoznati ostale članove uprave sa sadržajem rješenja iz stava (1) ovog člana na prvoj sjednici uprave banke.
- (4) Predsjednik nadzornog odbora banke obavezan je nakon primitka rješenja iz stava (1) ovog člana bez odgode upoznati ostale članove nadzornog odbora s mjerama koje je naložila Agencija.
- (5) Banka je dužna da Agenciju obavijesti o izvršenju naloga i mjera iz stava (1) ovog člana, na način i u rokovima utvrđenim rješenjem Agencije.
- (6) Agencija kontrolira provođenje naloga i mjera iz rješenja iz stava (1) ovog člana poslije isteka roka za njihovo izvršenje, ili prije isteka tog roka ako dobije obavještenje banke da su nalozi izvršeni.
- (7) Na postupak kontrole izvršenja naloga primjenjuju se odredbe čl. 6. do 13. ove odluke.

Član 18.

Opomena članovima uprave

- (1) Agencija može izreći opomenu odgovornom članu uprave i to u slučajevima ako banka ne postupi na način i u rokovima određenim pisanim upozorenjem u skladu sa Zakonom ili ako banka ne izvrši naložene supervizorske mjere iz pisanog upozorenja na način i u rokovima utvrđenim rješenjem Agencije i u drugim slučajevima kada nisu ispunjeni uslovi za oduzimanje saglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave.
- (2) Opomena iz stava (1) ovog člana izriče se odgovornom članu uprave bez obzira na to je li u trenutku izricanja opomene lice i dalje član uprave banke, a najduže u roku od dvije godine od dana nastanka okolnosti zbog kojeg se opomena izriče.

Član 19.

Mjere rane intervencije

- (1) Ako se nadzorom utvrdi da banka postupa suprotno odredbama Zakona, propisima Agencije ili drugim propisima, ili je vjerovatno da će, uslijed brzog pogoršanja njenog finansijskog stanja, uključujući i pogoršano stanje u pogledu likvidnosti, povećanja nivoa zaduženosti, nekvalitetnih kredita ili koncentracije izloženosti, u bliskoj budućnosti prekršiti odredbe Zakona, Agencija može nezavisno od poduzetih mjera za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti iz člana 153. Zakona, donijeti rješenje kojim se nalaže jedna ili više od mjera iz člana 164. Zakona.
- (2) Rješenjem iz stava (1) ovog člana, utvrđuje se rok u kojem je banka dužna da postupi u skladu sa tim mjerama i da Agenciji dostavi odgovarajući dokaz o tome.
- (3) Ako Agencija utvrdi da je banka blagovremeno postupila u skladu sa mjerama iz stava (1) ovog člana i da su nepravilnosti na osnovu kojih su izrečene te mjere otklonjene u toj mjeri da su preostale samo manje značajne nepravilnosti – obustavit će postupak kontrole banke, a u suprotnom će toj banci izreći novu mjeru iz člana 164. Zakona, u skladu sa kriterijima iz člana 156. Zakona.
- (4) Ako banka nije izvršila naloženu mjeru Agencije iz člana 164. stav (1) tačka c) Zakona na način i u rokovima utvrđenim od Agencije, skupštinu banke može sazvati Agencija i utvrditi dnevni red radi donošenja potrebnih odluka.

- (5) U slučaju znatnog pogoršanja finansijskog stanja banke ili teže povrede Zakona, propisa Agencije i drugih propisa ili internih akata banke, kada ocjeni da druge mjere iz člana 164. Zakona nisu dovoljne da poprave takvo stanje u banci, Agencija može rješenjem naložiti da se svim ili pojedinim članovima uprave i nadzornog odbora banke oduzme saglasnost za obavljanje funkcije i zahtijevati njihovo razrješenje, kao i razrješenje višeg rukovodstva banke, u skladu sa članu 166. Zakona.
- (6) Pored mjera iz stava (5) ovog člana Agencija može prema svim ili pojedinim članovima uprave, nadzornog odbora i višeg rukovodstva banke poduzeti mjere u skladu sa članom 166. stav (2) Zakona.
- (7) Kada Agencija ocijeni da je potrebna detaljnija procjena i praćenje finansijskog stanja banke može imenovati jednog ili više savjetnika da privremeno rade sa upravljačkim tijelom u skladu sa čl. 167., 168. i 169. Zakona.
- (8) Agencija može imenovati eksternog upravnika kada, izvršavajući svoju nadzornu funkciju, ocijeni da mjera rane intervencije iz člana 166. Zakona nije dovoljna da bi se poboljšalo poslovanje banke i obnovilo zdravo i stabilno upravljanje bankom.

Član 20.

Oduzimanje dozvole za rad

Agencija donosi rješenje o oduzimanju dozvole za rad banke u slučajevima propisanim članom 22. st. (2) i (3) Zakona i članom 16. Odluke o uslovima i postupku za izdavanje, odbijanje izdavanja i ukidanja dozvole za rad banke.

Član 21.

Postupak izdavanja rješenja

- (1) Na osnovu činjenica utvrđenih u postupku i sačinjenog zapisnika Agencija donosi rješenje o stvari koja je predmet postupka.
- (2) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana Banka može izjaviti žalbu Drugostepenoj komisiji Agencije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, protiv rješenja Agencije o oduzimanju dozvole, imenovanju savjetnika, eksternog upravnika, posebnog upravnika i likvidatora, te primjene instrumenta restrukturiranja, Banka može izjaviti žalbu u roku od 8 dana od dana dostavljanja rješenja.
- (4) Drugostepena komisija Agencije dužna je odlučiti po žalbi u roku od 15 dana od dana uredno izjavljene žalbe. Odluke drugostepene komisije su konačne, protiv njih se ne može voditi upravni spor, a nezadovoljna strana može podnijeti tužbu u posebnom postupku kod nadležnog suda.
- (5) Žalba na rješenje Agencije ima odloženo dejstvo, izuzev u slučajevima iz stava (3) ovog člana, u kojim žalba ne odlaže izvršenje rješenja.
- (6) Slučajevi u kojim žalba ne odlaže izvršenje rješenja odnose se na poduzimanje hitnih mjera i sprečavanje štetnih posljedica koje se ne mogu otkloniti na drugi način.

Član 22.

Izricanje novčane kazne

Pored izricanja supervizorskih mjera iz člana 14. ove odluke, Agencija može izreći novčanu kaznu u skladu sa Kaznenim odredbama iz čl. 240. do 246. i u skladu sa članom 247. Zakona ukoliko utvrdi da je banka postupala suprotno odredbama Zakona, odredbama drugih zakona ili podzakonskim aktima Agencije.

IV. SUPERVIZIJA NA KONSOLIDOVANOJ OSNOVI

Član 23.

Kontrola bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi

- (1) Agencija vrši superviziju bankarske grupe u kojoj je banka sa sjedištem u Federaciji BiH ima svojstvo najvišeg matičnog društva ili svojstvo zavisnog društva na konsolidovanoj osnovi.
- (2) Superviziju iz stava (1) ovog člana Agencija vrši:
 - a) analizom konsolidovanih finansijskih izvještaja bankarske grupe,
 - b) neposrednim nadzorom bankarske grupe, odnosno njenih članova, u cilju utvrđivanja tačnosti podataka iz konsolidovanih finansijskih izvještaja, kao i rizika kojima je izložena banka kao član bankarske grupe i bankarska grupa u cjelini i
 - c) procjenom stanja bankarske grupe.
- (3) Agencija u postupku supervizije iz stava (1) ovog člana ovlaštena je da pregleda:
 - a) adekvatnost nadzora poslovanja banke u inostranstvu od strane rukovodstva matične banke ili holding kompanije,
 - b) mogućnost da matična banka u zemljama domaćina pristupa podacima stranim podružnicama i zavisnim društvima,
 - c) stručnost lokalnog rukovodstva i
 - d) efikasnost supervizije u zemljama domaćinima.
- (4) Agencija je ovlaštena da posjećuje banku u inostranstvu koja je predmet supervizije iz stava (1) ovog člana i sastaje se sa supervizorima domaćinima.
- (5) Agencija može ograničiti aktivnosti konsolidovane grupe i mjesto provođenja aktivnosti ako:
 - a) je banka ili grupa izložena prevelikom riziku i/ili se njom ne upravlja na odgovarajući način,
 - b) je supervizija u zemlji domaćinu neadekvatna, ili
 - c) se pri vršenju konsolidovane supervizije pojavljuju određene prepreke.
- (6) Superviziju vrši regulatorno tijelo države porijekla holdinga ako:
 - a) je sjedište holdinga van Federacije BiH,
 - b) regulatorno tijelo države porijekla holdinga kontrolu na konsolidovanoj osnovi vrši na način koji zadovoljava uslove Agencije,
 - c) postoji odgovarajuća saradnja Agencije s regulatornim tijelom iz tačke b) ovog stava.
- (7) Struktura bankarske grupe mora biti transparentna u mjeri koja Agenciji omogućava da utvrdi:
 - a) najviše matično društvo bankarske grupe i lica koja imaju kontrolno ili značajno učešće u tom društvu,
 - b) mjesto i vrste poslovnih aktivnosti koje se obavljaju u okviru bankarske grupe,
 - c) finansijsko stanje i rezultate poslovanja bankarske grupe i njenih članova,
 - d) vrste i nivoe rizika kojima su bankarska grupa i njeni članovi izloženi,
 - e) način na koji se upravljanje rizicima organizuje i provodi na nivou bankarske grupe,
 - f) poslovne, finansijske i druge odnose između članova bankarske grupe.
- (8) Struktura bankarske grupe mora biti takva da omogućava adekvatnu internu i eksternu reviziju, kao i nesmetano vršenje kontrolne funkcije Agencije.

Član 24.

Vrste supervizorskih mjera za članove bankarske grupe

- (1) Kada Agencija otkrije da je član bankarske grupe, isključujući banku, prekršio odredbe Zakona ili podzakonskih propisa Agencije ili da postupanje ili finansijski položaj bilo kojeg člana može imati štetne posljedice za finansijsku stabilnost banke ili da može ugroziti deponentne banke, naložit će takvim članovima da otklone nepravilnosti u roku u kojem Agencija utvrdi.
- (2) Kada nepravilnosti iz stava (1) ovog člana nisu otklonjene u određenom roku, Agencija može poduzeti sljedeće mjere:
 - a) naložiti banci da privremeno obustavi ulaganje u njeno podređeno društvo,

- b) naložiti kompaniji majci sa sjedištem u Federaciji BiH da privremeno obustavi korištenje prava i koristi iz kontrolnog učešća koje ima u banci, uključujući i direktna i indirektna glasačka prava,
 - c) naložiti kompaniji majci dokapitalizaciju banke,
 - d) naložiti članu bankarske grupe da privremeno obustavi sve direktne i indirektno poslovne aktivnosti između banke i članova bankarske grupe,
 - e) naložiti pravnom licu, u kojem drugo pravno lice ima kontrolno učešće, a koje ima učešće u vlasništvu banke da privremeno obustavi korištenje prava i koristi iz učešća u vlasništvu banke, uključujući korištenje direktnih i indirektnih glasačkih prava, kao i sve direktne i indirektno poslovne aktivnosti između banke i tog pravnog lica.
- (2) Kada mjere iz stava (2) ovog člana nisu rezultirale otklanjanjem nepravilnosti iz stava (1) ovog člana, Agencija može poduzeti sljedeće mjere:
- a) zahtijevati od banke da ulaganja u podređeno društvo smanji da ono više ne bude podređeno društvo banke,
 - b) ukidanje saglasnosti kompaniji majci za sticanje kontrolnog učešća u supsidijarima,
 - c) zahtijevati od kompanije majke da proda značajno ili kontrolno učešće u supsidijarima,
 - d) povlačenje saglasnosti za preuzimanje učešća u banci odobrenom licu koje već ima učešće u banci i u kojem drugo lice ima kontrolno učešće.
- (4) Kada okolnosti zahtijevaju hitno djelovanje, Agencija može poduzeti i mjere iz st. (2) i (3) ovog člana i prije isteka roka koji je Agencija utvrdila u skladu sa stavom (1) ovog člana.
- (5) Ako je član bankarske grupe iz stava (1) ovog člana lice koje nadzire drugi regulatorni organ u Federaciji BiH i Republici Srpskoj, Agencija je dužna da o poduzetim mjerama obavijesti taj regulatorni organ.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 25.

Završne odredbe

- (1) Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o superviziji banaka i postupcima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 3/03).
- (2) Svi postupci nadzora koji su započeti prije stupanja na snagu ove odluke, dovršit će se prema odredbama Odluke o superviziji banaka i postupcima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 3/03), osim ukoliko nisu u suprotnosti sa Zakonom.

Član 26.

Stupanje na snagu

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj: U.O.-10-6/17
Sarajevo, 08.11.2017. godine

PREDSJEDNICA
UPRAVNOG ODBORA
mr. sc. Ljerka Marić, dipl.ecc., s.r.